

**“TEMURBEKLAR MAKTABI” HARBIY AKADEMIK LITSEYLARIDA
O'QUVCHI YOSHLARLARNING VATANPARVARLIK TUYG'USINI
SHAKLLANTIRISHDA INNOVATSION METODLAR**

DXX ChQ “Yosh chegarachilar” HAL Tillar kafedrası ingliz tili fan o'qituvchisi
Sattorov Sherzod

DXX ChQ “Yosh chegarachilar” HAL Ijtimoiy-gumanitar fanlar yo'nalishi 2 bosqich
o'quvchisi
Yo'ldoshev Asrorbek

Annotatsiya: *Hozirgi kunda dolzarb masalalardan biri albatta yoshlar va ularning vatanga bo'lgan muhabbatini shakllantirishdir. Ushbu maqolada nazariy va amaliy manbalardan shuningdek, O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida so'nggi tashabbuslar va islohotlardan foydalaniladi. O'quvchi yoshlar orasida milliy o'zlikni va vatanparvarlik tuyg'usini mustahkamlash uchun qanday usullardan foydalanish mumkinligi baholanadi.*

Kalit so'zlar: *“Temurbeklar maktabi”, harbiy akademik litsey, vatanparvarlik, interfaol, madaniy, tarixiy, ekologik loyihalar va h. k.*

“Bugungi kunda har birimiz amalda Vatan himoyachisi bo'lishimiz, yoshlarimizni ham shu ruhda kamol toptirishimiz zarur”.

Shavkat Mirziyoyev, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti

KIRISH

XXI asrda, murakkab geosiyosiy, mafkuraviy, g'oyaviy va axborot kurashlari kuchayib borayotgan bir paytda, yoshlarni mintaqa va dunyodagi harbiy-siyosiy vaziyatni tahlil qilish, to'g'ri baho berish, mamlakat mustaqilligi va tinch-osoyishta hayotiga xavf solishi mumkin bo'lgan tahdidlarga qarshi izchil kurash olib borish, jamiyatning barqaror rivojlanishiga to'sqinlik qilayotgan ichki tahdidlarga – mamlakat taqdiriga loqaydlik, korrupsiyaga qarshi kurash, oilaviy qadriyatlarga sodiqlikni qadrlash hamda ularni yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlarga ega komil inson sifatida tarbiyalash tobora dolzarb ahamiyatga ega bo'lib bormoqda.

ASOSIY QISM

“Temurbeklar maktablari” harbiy-akademik litseylari oldidagi asosiy vazifa o'quvchilarda xalqimizning ma'naviy, axloqiy qadriyatlariga, madaniyati va urf-odatlariga chuqur hurmatni shakllantirish, halollik, vijdoniylik, vatanparvarlik, sadoqat, fidokorlik kabi shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish, shuningdek, milliy g'urur tuyg'ularini o'stirishdir. O'quvchilarda, xalqimizning boy tarixi va madaniy merosini, ayniqsa, buyuk ajdodlarimizning bebaho merosini bilish, Vatan ozodligi va farovonligi yo'lida o'zini qurbon qilgan Jadid bobolarimizning qahramonligini anglash orqali, O'zbekiston xalqiga sodiq, qat'iy hayotiy qarashlarga va faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo'lgan kadrlarni tarbiyalashdan iborat. “Temurbeklar maktabi” harbiy akademik litseylarida yosh avlodni nafaqat harbiy bilim va ko'nikmalar bilan to'yintirish, balki chuqur vatanparvarlik tuyg'usi bilan ham tarbiyalash albatta muhimdir.

Zamonaviy dunyoda global muammolar va texnologik yutuqlar tufayli an'anaviy tarbiya usullariga urg'u ancha kamayib ketmoqda. Shu sababli, yangicha innovatsion metodlarni an'anaviy tarbiya usullari bilan birgalikda qo'llash orqali bu kabi o'quv yurtlarida vatanparvarlik tuyg'usini samarali shakllantirish mumkin.

Albatta, "Temurbeklar maktabi" harbiy akademik litseyi o'quvchilarini ta'lim va tarbiya jarayoni mezonlari Qurolli Kuchlar zaxirasini tayyorlashga ixtisoslashtirilgan harbiy-akademik litseylar faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-iyundagi PQ-4375-sonli "O'smirlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash hamda O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari va davlat xizmati uchun kadrlar zaxirasini tayyorlash tizimini takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarorida belgilab berilgandir. Belgilab berilgan mezonlarni amalga oshirishda qo'shimcha pedagogik va metodologik yondashuvlarni ko'rib chiqsak.

"Temurbeklar maktabi" harbiy akademik litseylarida dars jarayonlarida yoki darsdan tashqari hollarda zamonaviy texnologiyalar, xususan animatsion yoki video darslar yordamida o'quvchilarga milliy urf odatlar, ota-bobolariniz amal qilgan an'analari va shu kabi qadriyatlarga oid ma'lumotlar berish albatta o'quvchi yoshlarda vatanga el-u xalqqa bo'lgan muhabbatini oshirishda yordam berishi mumkin. Masalan, tarixiy voqealarni virtual muhitda namoyish etish orqali o'quvchilar o'z tarixini chuqurroq tushunishlari va vatanparvarlik ruhini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Bu metod o'quv jarayonini qiziqarli va samarali qilishda yordam berishi mumkin.

Undan tashqari interfaol dasturlar va simulyatsiyalar ("role play metodi") orqali o'quvchilar harbiy va fuqarolik vazifalarini bajarishni o'rganishlari mumkin. Masalan, harbiy strategiyalar yoki xavfsizlikni muhofaza qilish bo'yicha simulyatsiyalar tashkil etish o'quvchilarga jamoaviy ishlash va mas'uliyatni o'z zimmasiga olishni o'rgatadi. Bu metodlar o'quvchilarning vatanparvarlik tuyg'usini mustahkamlaydi.

Harbiy akademik litseylarida o'quvchi yoshlarni vatanga muhabbatini tarbiyalashda albatta "madaniy va tarixiy" tadbirlarni tashkil etish ijobiy yechimlardan biridir. Bu tadbirlar orqali o'quvchilarga milliy, madaniy meros va an'analarni tushunish imkoniyati yaratiladi. Masalan, tarixiy va arxeologik yodgorliklarga ekskursiyalar, milliy qahramonlar haqida hikoyalar va madaniy bayramlarni nishonlash o'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini uyg'otadi. Bu metodlar o'quvchilarni milliy g'urur bilan tarbiyalashda muhim rol o'ynaydi.

Albatta, Jamoaviy loyihalar va ijtimoiy faoliyatlar ham o'quvchilarga jamiyat hamda vatani uchun foydali ishlarni amalga oshirish imkoniyatini yaratadi. Masalan, ekologik loyihalar ya'ni, o'quvchilar o'quv yurtlari yoki o'zlarining yashab turgan xonadonlariga yaqin hududlarda ko'kalamzorlashtirish ishlarini amalga oshirish va bunda hamkorlikda ishlash orqali o'quvchilar jamoaviy birdamlik bilan bir qatorda o'z vatani uchun foydali ishlarni amalga oshirishni o'rganadilar. Bu kabi loyihalarham o'quvchilarda ijtimoiy mas'uliyat va vatanparvarlik tuyg'usini rivojlantirishda ko'maklashadi.

Yuqorida keltirilgan ma'lumotlarga qo'shimcha sifatida ta'kidlash mumkinki, Psixologik va ma'naviy tarbiya ham o'quvchilarning shaxsiy va ma'naviy qadriyatlarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Masalan, o'quvchilarga ma'naviyat, odob-axloq va milliy g'urur haqida darslar o'tish orqali ularning vatanparvarlik tuyg'usini mustahkamlash mumkin.

O'quvchilarda "komil inson" sifatlarini tarbiyalash zarurdir va "komil inson" hislatlaridan biri bu uning vataniga bo'lgan muhabbati cheksiz ekanligidir.

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, "Temurbeklar maktabi" harbiy akademik litseylarida vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda yangicha innovatsion metodlarni qo'llash zamonaviy ta'lim-tarbiya jarayonini yanada samarali tashkil etishda muhimdir. Texnologiyalarni qo'llash, interfaol dasturlar, madaniy tadbirlar, jamoaviy loyihalar va psixologik tarbiya usullari o'quvchilarni nafaqat bilimli, balki vatanparvar va ma'naviy jihatdan g'oyaviy jangchi sifatida tarbiyalashga yordam beradi. Ushbu metodlarni amaliyotda qo'llash orqali harbiy litseylar yosh avlodni kelajakda vatan uchun fidoyi xizmat qilishga tayyorlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 28 iyundagi "O'smirlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash xamda O'zbekiston Respublikasi qurolli kuchlari va davlat xizmati uchun kadrlar zaxirasini tayyorlash tizimini takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risidagi PQ-4375-sonli Manba.: Lex.uz

2.Botirov Uchkun Vafokulovich, & Vafogulova Feruzabanu Uchkun's Qizi. (2023). New Pedagogical Methods of Educating Young People in the Spirit of Patriotism. Zeta Repository, 19, 142-145. Retrieved from <https://zetarepo.com/index.php/zr/article/view/179>

3.Shakirova Nafisa Abrorovna. (2025). "TEMURBEKLAR MAKTABI" HARBIY-AKADEMIK LITSEYI O'QUVCHILARNI HARBIY-VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHDA "TARBIYA" FANINING O'RNI. World Scientific Research Journal, 35(1), 172-178. <https://scientific-jl.org/wsrj/article/view/10699>

4.Harbour, E., & Connick, J. (2005). Role playing games and activities rules and tips. <https://www.businessballs.com/roleplayinggames.htm>